

Luksemburg

Kazalo:

Uvod	3
Osnovni podatki	3
Naravne razmere	4
Prebivalstvo	5
Državna ureditev	6
Zgodovina	6
Gospodarstvo	7
Naravne in kulturne znamenitosti	8

Uvod

Luksemburg je več kot tisoč let stara država. Čeprav meri le 2586 km², je zelo pomemben, predvsem v poslovnem svetu, saj imajo v njegovem glavnem mestu (tudi imenovan Luksemburg) sedež številne svetovne banke in druge finančne institucije.

Poleg tega je Luksemburg tudi sedež Evropskega sodišča, evropske investicijske banke, v mestu pa je tudi del prostorov Evropskega parlamenta.

Osnovni podatki

Uradni naziv : Veliko vojvodstvo Luksemburg

Prebivalci : 430.000

Glavno mesto : Luksemburg (90.000 prebivalcev)

Politični sistem : ustavna monarhija

Uradni jezik : luksemburški, francoski in nemški jezik

BDP na prebivalca : 38.840 EUR

Denarna enota : luksemburški frank in evro

Sestava prebivalstva : 70% domačinov in 30% tujcev (večinoma Belgijcev, Francozov, Nemcev, Italijanov in Portugalcev)

Predsednik : Grand Duke Henri

Premier : Jean-Claude Juncker

Vera : 97% katoliki, 3% protestanti in Židje

Vodilna industrija : železna in jeklena, plastična in gumijasta, kemična, ter mehanska in električna

Naravne razmere

Lega in površje

Luksemburg leži v zahodni Evropi in meji na Francijo, Nemčijo in Belgijo. Na severu se vzpenjajo Luksemburški Ardeni - to je večinoma uravnan svet med 300 do 500 m nadmorske višine. Osrednji in južni del države prekriva gozdno višavje.

Podnebje

je zmerno oceansko. Padavin je od 700 do 1000 mm. Pozimi se temperatura spusti okoli 0° C, poleti pa dvigne na 20° C.

Vode

Največja reka je Mozela, dolga skoraj 550 km in potuje skozi državo od vzhoda proti zahodu in se izlije v Ren.

Rastje

Najrodovitnejša tla so lapornati na apnenčasti podlagi. Naravno rastje so listopadni gozdovi (bukev in hrast). Gozdovi pokrivajo 34% površine.

Prebivalstvo

Prebivalstvo

Vseh prebivalcev je 430000 od tega je skoraj četrtnina prebivalcev države živi v glavnem mestu in približno četrtnina prebivalcev je tujcev. Luksemburžanov je samo 67% , vse ostalo so tujci, med njimi največji delež zavzemajo Portugalci, nato Italijani, Francozi, Nemci in Belgijci. Večina prebivalstva je katoliške vere. Luksemburg leži na germansko-romanski jezikovni meji. Ne glede na majhnost države pa imajo v Luksemburgu kar tri uradne jezike: nemškega, francoskega in luksemburškega.

Poselitev

Dve tretjini prebivalstva živita v Gutlandu na jugu, poleg je še pokrajina Osling, ki je redko poseljena.

Najbolj poseljeno mesto je Luksemburg, v katerem narašča populacija predvsem zaradi priseljencev.

Večja mesta so :

- Luksemburg : 78 000 prebivalcev
- Esch sur-Alzette : 25 000 prebivalcev
- Differdange : 17 000 prebivalcev
- Dudeldange : 16 000 prebivalcev

Državna ureditev

Po ustavi iz 17.10.1868 je Luksemburg parlamentarna dedna monarhija (veliko vojvodstvo), vlada pa rodbina Nassau-Weilburg. Volilno pravico imajo vsi državljani, starejši od 18 let, udeležba na volitvah je obvezna.

Veliki vojvoda si deli izvršilno oblast z vlado in predstavlja državo navzven, sklicuje in razpušča Poslansko zbornico. Poslanska zbornica ima 60 članov, ki jih volijo na splošnih volitvah za pet let. Posvetovalno telo velikega vojvode je državni svet, ki ga on tudi imenuje in ga sestavlja 21 članov. Svet mora pripraviti mnenje o vseh zakonih preden stopijo z obravnavo v poslansko zbornico.

Zgodovina

Luksemburg je nastal že leta 963, ko je grof Siegfried dobil v posest grad Lutzburg. V 12. in 13. stol. se je grofija precej razširila. V rodbini Luksemburžanov so bili tudi nemški cesarji in češki kralji.

Nemški cesar Karel 4. je leta 1354 povzdignil grofijo v vojvodstvo. Leta 1659 je moral Luksemburg odstopiti Franciji lorenski del vojvodstva. Od leta 1684-97 pa je bilo vse posestvo pod Francosko oblastjo.

V 1. in 2. svetovni vojni je Nemčija obakrat zasedla Luksemburg.

Leta 1948 se je Luksemburg vključil v zvezo NATO.

Po 2. svetovni vojni pa so z Belgijo in Nizozemsko ustanovili Beneluks.

Mesto Luksemburg je potem postalo eno glavnih mest Evrope in je to še danes.

Gospodarstvo

Luksemburg se je v zadnjih dvajsetih do tridesetih letih gospodarsko prestrukturiral iz proizvajalke železa in jekla v mednarodni finančni center, rezultati pa se kažejo v BDP (bruto družbeni proizvod) na prebivalca, ki je med najvišjimi na svetu. Vzroki za hiter razvoj bančništva so predvsem politična stabilnost, manjši davki na obresti, kot v drugih članicah Evropske Unije in specializacija bančnih storitev. Veliko mednarodnih podjetij ima v Luksemburgu svoje enote, če ne celo sedeža. Država je rekorder po številu bank na tako majhnem prostoru, prav tako imajo tam svoje poslovalnice vse večje zavarovalnice. V Luksemburgu sta v obtoku dve valuti : luksemburški in belgijski frank, sta pa prosto zamenljiva.

Kmetijstvo

Luksemburg ima 60000 hektarov njiv in trajnih nasadov ter 66000 hektarov travnikov in pašnikov. Najpomembnejša panoga je mlečna in mesna govedoreja (okoli 214000 glav živine).

Značilni sta velika mehaniziranost in specializacija kmetij.

Pridelujejo koruzo, ječmen, pšenico, rž, jabolka, slive, hruške, imajo pa tudi vinograde.

Turizem

Luksemburg obišče na leto okoli 800000 tujih turistov.

Prevladuje enodnevni nakupovalni turizem, predvsem iz Nemčije.

Promet

Cestni promet je dobro razvit. Celotna dolžina cest v državi je 5160 km, od tega 118 km avtocest, ki povezujejo glavno mesto z ostalimi državami.

V letalskem prometu je mednarodno letališče v Luksemburgu - to je Findel, nacionalni prevoznik pa je Luxair.

Naravne in kulturne znamenitosti

Vianden

je slikovito mesto v dolini reke Our: gotska cerkev iz 13. stol.

Clervaux

je lepo mesto v dolini reke Clerve na S države: grad iz 12. – 17. stol in velik benediktinski samostan iz leta 1910.

Luksemburg

Glavno mesto Luksemburga je obdan z veliko znamenitostmi iz preteklosti.

Leži v soteskah reke Alzette in njenega pritoka.

Zanimiv je predvsem stari del mesta, ki je obdan z delno ohranjenim delom obzidja iz srednjega veka.